

TWOJE SŁOWA. MOJA GODNOŚĆ

Stowarzyszenie Forum 4 Czerwca w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Kulturalnym „Pocztówka” przystąpiło do realizacji projektu „Twoje słowa. Moja godność” finansowanego przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG i Funduszy Norweskich w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny

Celem projektu jest przeciwdziałanie używaniu dziadurzenia (ang. elderspeak), tj. specyficznego i dyskryminującego osoby starsze języka.

Wyniki badań oraz codzienne obserwacje wskazują, że dziadurzenie jest zjawiskiem powszechnym, doświadcza ponad 1/3 osób 60+. Ponad 1/4 osób 60+ doświadcza go w formie instytucjonalnej dyskryminacji (badania własne Forum 4 Czerwca przeprowadzone w 2021/2022).

Dziadurzenie narusza godność osób starszych. Jego główną przyczyną jest stereotypowe postrzeganie osób starszych jako „niesprawnych intelektualnie” i wymagających „prowadzenia za rękę”. Stąd np. przerywanie wypowiedzi osoby starszej i „uzupełnianie” za nią dalszego ciągu, częste zadawanie pytań zamkniętych, sugerujących odpowiedź, zwroty w rodzaju „zjemy obiadek” zamiast „bądźcie obiad”. Osoby używające dziadurzenia często nie mają świadomości jego dyskryminującego charakteru. Często starszych osób – mimo, że protekcyjny język im nie odpowiada – nie reaguje, gdy uważają, iż jest on w takim samym stopniu związany ze starzeniem się, jak np. mniejsza sprawność ruchowa.

Planowane działania (warsztaty antydyskryminacyjne z zakresu komunikacji społecznej, praw człowieka oraz kampania społeczna) mają ograniczyć przyczyny i zmniejszyć skalę występowania dziadurzenia – poprzez: uświadomienie jego negatywnych skutków dla społecznego funkcjonowania osób 60+, podniesienie kompetencji komunikacyjnych osób 60+ i nauczanie asertywnego reagowania na dziadurzenie oraz stworzenie sieci instytucji lokalnych pod hasłem „Tu nie dziadurzymy”.

Bezpośrednimi odbiorcami projektu będą osoby 60+ i pracujące z osobami starszymi, a pośrednią grupą odbiorców – społeczność lokalna województwa łódzkiego i województwa podlaskiego.

Projekt realizowany przez 18 miesięcy (od 1.11.2022 do 30.04.2024), na terenie woj. łódzkiego i podlaskiego.

Projekt „Twoje słowa. Moja godność” jest kontynuacją pierwszego w Polsce projektu podejmującego problem dziadurzenia „Język wobec starości – szacunek w praktyce”.

Stowarzyszenie „Forum 4 Czerwca” z siedzibą w Ksawerowie (woj. łódzkie) działa od 2016 roku i specjalizuje się w realizacji programów edukacyjno-aktywizujących kierowanych do osób starszych z obszarów wiejskich i małomiasteczkowych, w których bezpośrednio udział wzięło ponad 1000 osób starszych. Jako pierwsze podjęło problematykę przeciwdziałania dyskryminacji osób starszych w obszarze komunikowania się i rozpoczęło przeciwdziałanie dziadurzeniu.

Stowarzyszenie Kulturalne „Pocztówka” z siedzibą w Hajnówce (woj. podlaskie) działa od 2004 roku. Celem działalnościami stowarzyszenia jest artystyczna i edukacyjna praca włączająca społeczność w celu artystycznej i społecznej edukacji, rozwijania świadomości ludzi i utrzymania przy życiu zagrożonych lub nowopowstałych wartości kultury. Największe projekty to: „Hajnówka Centralna. Przesiadkowa stacja kultury”, Międzynarodowy Festiwal Teatralny Wertep i A3Teatr.